

Bona tarda a tots els presents.

Agraïm, des d'Escola Catòlica, com a patronal majoritària de l'ensenyament privat concertat, l'oportunitat de comparèixer i poder explicar alguns punts d'interès i algunes de les nostres aportacions a la proposta de Pacte educatiu que la Plataforma Illes per un pacte va lliurar fa més d'un any al Govern de les Illes Balears.

La proposta d'Illes per un Pacte té 5 punts que el vertebreren:

1. El per què i per a què
2. Societat, en el sentit més ampli de la paraula i, concretament, des de la vessant educadora de tots els seus components.
3. Polítiques públiques i administració
4. Centres
5. Professorat

1. El per què i per a què

Començaré per parlar de quin és el sentit i quina la necessitat d'un pacte educatiu.

El pacte presentat és el marc general d'acords, més enllà de les diferències, per donar solució a les mancances del nostre sistema educatiu.

Necessitem **estabilitat** en aquest sistema educatiu.

Tenim detectats problemes socials greus, que també afecten i apareixen en el camp de l'educació:

- Abandonament precoç
- Fracàs escolar

- Excessiva burocràcia
- Corporativisme
- Inestabilitat per continus canvis normatius
- Manca de recursos humans i materials necessaris...

Necessitam posar les bases d'una profunda renovació dels sistema educatiu.

Aquest procés, aquesta visió, es comença a totes les illes fa uns anys, de forma independent, però, curiosament, molt propera en el temps. Cada illa fa el seu camí i, després de molta feina, ens trobarem tots, per arribar al consens final.

Associacions de diferents caires, sindicats, patronals, col·lectius de professorat, directores, altres professionals, famílies, entitats de caire econòmic, cultural i, fins i tot, persones individuals vinculades al món educatiu formal i informal hi han participat.

Establírem 4 punts de partida bàsics compartits:

1. Dotar de major estabilitat el sistema educatiu. Els principis que sustenten científicament les decisions que s'adopten en elaborar normativa no s'han de veure afectats pels canvis polítics... Estabilitat i canvis ben orientats sorgits del consens de tots els actors del sistema educatiu...
2. Educació, dret universal, en l'equitat, la qualitat i la igualtat d'oportunitats.
 - a. L'educació és un dret que s'ha de garantir com a servei públic
 - b. Garantir el dret de les famílies a triar l'educació que volen per als seus fills
 - c. Sostinguda amb fons públics
 - d. Oberta, de qualitat, sense discriminació

3. Participació democràtica.

- a. És un pacte realista, basat en la participació efectiva, real i democràtica de
- b. tots els actors implicats: famílies, societat, professionals docents, administracions...
- c. per garantir l'aplicació dels acords assolits.

4. Adequació als canvis socials i tecnològics.

2) SOCIETAT

Hem de tenir clar que educam i ens educam en comunitat, però és imprescindible tenir present que:

1. La família és el principal ens educatiu
2. El centre educatiu és el principal recurs de l'educació formal
3. La resta d'agents i institucions han de funcionar com a suport i en complicitat amb els dos anteriors.

Per això, un centre educatiu del s. XXI ha d'estar obert i connectat amb el món i acompanyar l'aprenentatge de les persones al llarg de la vida. Per això, cal el treball en xarxa de tots els recursos dels que disposa la comunitat.

Per tant, cal reflexionar sobre quins són i com podem millorar els vincles comunitaris necessaris per participar en l'educació dels infants i joves, com s'implica la comunitat en l'educació dels infants...

Cal tenir clar quin paper juga el sistema educatiu i la seva interdependència amb altres entitats que també eduquen:

- La família, com ja hem dit
- Els mitjans audiovisuals i de comunicació
- Els espais d'oci i de diversió
- Les organitzacions i associacions de la comunitat

Les administracions públiques doncs, hauran de tenir en compte institucions i actors de dins i fora del govern: les escoles amb tots els seus membres, les famílies, els recursos comunitaris, les empreses, el Tercer sector...

Tota la comunitat educa. Per això, els espais comunitaris han de ser part de l'acció educativa.

Dins la SOCIETAT, les FAMÍLIES. S'ha de mirar d'incrementar el seu paper dins l'escola i la ciutat: facilitant el contacte amb l'escola; preveient mesures de conciliació laboral per poder participar activament en l'educació dels seus fills; permetent i fomentant l'entrada a les aules per col·laborar en projectes educatius...

Les FAMÍLIES han d'assumir el seu paper principal i protagonista com a educadors dels seus fills, sense deixar-ho tot en mans de l'escola. Han de donar suport a les activitats i mesures educatives dels centres, assistir a les reunions, garantint l'assistència dels nins a l'escola, fer que els nins compleixin les seves obligacions i compleixin la normativa de l'escola, que estudiïn, etc.

I hem de fomentar la formació de les famílies en temes educatius segons les edats i situació dels infants.

Pel que fa a les ALUMNES:

- Implicar-los en les activitats i en determinades decisions dins el centre

- Fer-los assumir responsabilitats i coherència amb les decisions preses, assumint les conseqüències i els resultats
- Aprendre a treballar de forma conjunta, cooperativament, per assumir responsabilitats individuals i grupals...

Per poder fer realitat aquests canvis profunds, aquesta transformació de l'educació, són necessaris nous professionals que hi intervinguin i que tinguin presència a les escoles: educadors socials, treballadors socials, talleristes, psicòlegs, pedagogs, personal sanitari, personal de seguretat, auxiliars tècnics educatius amb més funcions i una formació adequada a aquestes noves funcions.

El SECTOR PRODUCTIU ha de rebre els alumns formats al nostre sistema educatiu. Per això la seva col·laboració és imprescindible. Hem de poder transformar la Formació Professional i que estigui més orientada a les necessitats laborals actuals i "futures". El sector productiu ha d'aportar la seva visió al món educatiu i se l'ha de tenir en compte.

3) POLÍTIQUES PÚBLIQUES I ADMINISTRACIÓ

Des d'Illes per un Pacte creiem imprescindible que l'Administració faci un diagnòstic de TOT el sistema educatiu i que el faci públic amb transparència. Per a què? Per resoldre deficiències, plantejar solucions i dur-les endavant. Serà l'única manera de que el canvi cap a una educació de qualitat sigui real. Què hem de revisar i canviar?

Pel que fa a l'Organització escolar, creiem que és necessari donar importància en educació al criteri d'equitat, en el seu sentit real que, com sabeu, es refereix a adaptar la norma a cada cas concret, per evitar la rigidesa que pot generar situacions que no responen a la realitat i a les necessitats dels nostres alumnes. S'han de tenir

en compte factors socials, territorials i de capacitat i de recursos dels centres... Això cal tenir-ho present en l'escolarització de tots els alumnes, especialment els alumnes amb necessitats educatives. Igualment, s'ha de garantir que cap alumne abandoni els estudis per falta de recursos econòmics.

Transformar l'Organització dels centres, en funció dels alumnes que tenim, dels recursos dels que disposam, de les metodologies que es pretenen utilitzar...

La rigidesa que hem conegut fins ara: 1 professor- 1 aula – 1 grup d'alumnes, no és la millor resposta per als nous reptes que ens planteja avui dia la pedagogia i el món que espera els nostres infants i joves.

Igualment, la relació propera del mestre amb els alumnes és imprescindible per fer una bona feina d'orientació, d'ensenyament i d'aprenentatge. Això requereix revisar profundament els criteris d'organització del centre, dels seus espais, dels temps, els agrupaments...

En el nostre Sistema educatiu, què correspon a l'Administració pública?

Ja hem dit que és la responsable de fer el diagnòstic de tot el sistema educatiu del que parlàvem abans.

L'Administració també és la que determina el nivell d'assoliment de cada competència que els alumnes han d'haver adquirit al final de cada etapa educativa. Això és clar. Però el responsable de determinar els processos, els mecanismes i l'organització interna per aconseguir-ho és el centre.

És urgent i necessari revisar com funciona aquest tàndem (Administració – Centre) perquè també ho és aconseguir augmentar el nombre de joves que, en acabar el seu ensenyament obligatori, continuïn formant-se.

Model lingüístic

Com hem dit, l'Administració defineix el nivell de cada competència al final de cada etapa educativa, inclosa la competència lingüística.

Cada centre, tenint en compte la normativa vigent, en el marc de la seva autonomia atenent el context real en què es troba, elabora el seu Projecte lingüístic de centre. Què cal tenir en compte per determinar aquest context? La llengua d'ús habitual de l'alumnat, els resultats de les avaluacions internes i externes, l'entorn del centre, etc.

L'objectiu és aconseguir que els nostres alumnes siguin competents en les dues llengües oficials en acabar els estudis obligatoris, a banda de procurar un bon ús d'una o dues llengües estrangeres.

Pel que fa a la llengua estrangera, no basten els recursos actuals. S'ha de millorar la dotació de personal format. A més, cal tenir molt clar que no hi haurà domini si només s'estudia a l'escola. L'Administració l'ha de promoure amb versions originals en el mitjans audiovisuals i de comunicació, ajudes per a intercanvis, etc.

Avaluació del sistema educatiu

Correspon a l'Administració potenciar la cultura de l'avaluació en TOTS els seus aspectes i nivells.

Avaluació

- interna i externa
- formativa, per corregir i millorar
- de tot el sistema, inclosa la pròpia Administració educativa.

Els resultats ha de retornar a cada sector per elaborar propostes de millora continuada i executar-les.

Cal establir indicadors clars, concrets i objectius per a aquesta avaluació.

El paper de la Inspecció educativa ha d'anar en aquesta línia: supervisió, avaluació, informació i assessorament per valorar la qualitat de la tasca docent i la millora dels centres. La Inspecció s'ha de centrar en l'ajuda als centres i a l'Administració, com a factor de qualitat. Per poder fer aquesta tasca, cal mantenir una formació pedagògica contínua dels professionals que hi fan feina.

Finançament

No cal dir que una transformació real del sistema educatiu en un sistema eficaç i digne del futur dels nostres infants i joves, requereix de més finançament.

L'Administració hauria de planificar com va incrementant la dotació a fi d'intentar assolir nivells de finançament suficients.

4) CENTRES

Què volem dir quan parlem d'autonomia de centre?

Vol dir descentralització subjecta a:

- un projecte educatiu de centre

- una avaluació de l'assoliment dels objectius plantejats en el projecte educatiu de centre
- el marc de la normativa general.

En quins àmbits és necessària aquesta autonomia?

- En l'àmbit pedagògic:
 - o Hem de donar habilitats d'aprenentatge, habilitats vitals i professionals i habilitats tecnològiques i mediàtiques. Per aconseguir-ho, partint de l'entorn, de les oportunitats i del currículum bàsic que ens dóna l'Administració, hem de construir el nostre Projecte educatiu de centre
- En l'àmbit organitzatiu i de gestió del personal
 - o Hem de poder organitzar els espais, els temps i horaris, la coordinació i organització del personal...
- En l'àmbit dels recursos materials i econòmics.

L'autonomia de centre és un factor determinant i necessari per a la millora de l'aprenentatge de l'alumne.

S'ha de tenir molt clar que autonomia no vol dir independència. Un centre estableix el seu Projecte educatiu de centre que conté el Projecte lingüístic i elabora anualment la Programació general anual que concreta aspectes dels anteriors per a cada curs escolar. Aquests documents es lliuren a la Conselleria d'Educació que ha de vetllar per tal que s'ajustin a norma i que s'executin com han estat aprovats.

L'avaluació posterior haurà de ser a tots els nivells, com hem dit.

5) PROFESSORAT

És imprescindible millorar i aprofundir la formació inicial.

Compareixença a la Comissió parlamentària d'Educació – 31 de gener de 2018
Escola Catòlica de les Illes Balears – Gemma Cardona Soley

S'ha d'apropar la formació inicial a la pràctica real, fent que hi hagi més temps de pràctiques tutoritzades per professionals amb experiència i formació i seleccionades per a aquesta tasca.

Igualment, és imprescindible fomentar i proporcionar formació contínua i de qualitat. Sempre orientada a la millora dels resultats educatius, la inclusió de tot l'alumnat i la lluita contra el fracàs i l'abandonament escolar.

EN DEFINITIVA, tots hem de prendre'ns seriosament la transformació de l'educació.

Els nins que han començat enguany a les escoles amb 3 anys, sortiran de l'ensenyament obligatori el 2030. Avui no existeix el món que ells es trobaran. El repte és enorme, la il·lusió també, el compromís per part dels membres d'Illes per un Pacte existeix. Hi creiem. Necessitem que vostès, els polítics, també hi creguin i vulguin fer realitat aquesta transformació profunda del sistema educatiu i li donin la importància que té per al futur de les nostres illes i de l'Estat i per al futur de la Humanitat.